

Oddíl E – učební osnovy
XVII.1.B

EVROPSKÝ DEN JAZYKŮ

XVII.1.B – Evropský den jazyků

Charakteristika dílny: EVROPSKÝ DEN JAZYKŮ ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Dílina naplňuje vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost a Člověk a příroda (Zeměpis) Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na stejnojmenný významný den (26. 9.). Jsou zde realizována průřezová témata RVP Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana a Osobnostní a sociální výchova.

Dílina umožňuje studentům pomocí nejrůznějších aktivit (nad rámec běžné výuky) seznámit se se zeměmi Evropy. Studenti se aktivně podílejí na získání poznatků o historii a současnosti těchto zemí, studují zeměpisné údaje, seznamují se s tradicemi, způsobem života a mentalitou obyvatel a významnými osobnostmi. Formou mnoha různých dotazníků a kvízů, které sami vytvoří, zjišťují znalosti obyvatel Liberce přímo v terénu. Všechny tyto aktivity studentům pomáhají uvědomit si, že jsou součástí Evropy a podílejí se na její současné i budoucí tváři.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	X	X
kvinta	X	X
sexta	PŮL DNE	X
septima	PŮL DNE	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Dílina je realizována v sextě a septimě jednou za dva roky, v termínu co nejbližším významnému dni.

Obsahová náplň se v jednotlivých ročnících a rocích liší, rámcově je však jednotná. Studenti pracují ve skupinách na velmi různorodých aktivitách zaměřených na obsah tohoto projektu (viz část Obsah projektu) a zpracovávají specifické výstupy, které pak zhodnotí v rámci skupiny, celé třídy nebo celé školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílina rozvíjí řadu klíčových kompetencí, vede k porozumění evropským souvislostem a prohloubení evropského povědomí studentů. Zároveň jim umožňuje zúročit jejich

XVII.1.B – Evropský den jazyků

znalost jazyků v aktivitách odlišných od aktivit v běžné výuce. Vede studenty ke spolupráci jak ve dvojicích, tak ve větších skupinách.

Kompetence k učení

- podporujeme studenty v práci na zadaných úkolech, v jejichž rámci pracují samostatně, ve dvojicích nebo skupinách
- motivujeme studenty k získání vztahu k jazyku a kultuře ostatních evropských zemí
- vedeme studenty k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení k jejich využití v procesu učení a tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- simulujeme modelové situace, se kterými se studenti mohou setkat v běžném životě
- vedeme postupně studenty k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru – sumarizace informací z dotazníků, kvízů, apod., které posléze prezentují

Kompetence komunikativní

- umožňujeme komunikaci s rodilými mluvčími v rámci práce v terénu a prostřednictvím různých besed
- kultivujeme schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení stejně jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- vedeme studenty k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjíme jejich interpretační schopnosti
- vyžadujeme správné použití slovní zásoby a gramatických jevů při vyjadřování myšlenek a názorů
- učíme základním pravidlům diskuze – naslouchat ostatním, vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme studentům pracovat ve dvojicích i větších skupinách
- organizujeme a připravujeme jazykové aktivity v rámci EDJ, Jara v Evropě,...
- podporujeme studenty ve vytváření příjemné atmosféry v týmu, k ohleduplnosti a úctě při jednání s ostatními
- poskytujeme studentům možnost efektivně spolupracovat s ostatními při řešení daného úkolu a diskutovat ve skupinách i v rámci celé třídy

Kompetence občanské

- motivujeme studenty k využívání nabytého vzdělání pro jejich další osobní rozvoj

Kompetence pracovní

- vyžadujeme zpracování zadaných témat a úkolů, při nichž studenti využívají nejen námi poskytnuté materiály, ale i své vlastní poznatky získané při plnění zadaných úkolů

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

S E X T A – S E P T I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Různorodá témata týkající se Evropských zemí • historie a současnost • zeměpisné údaje • kultura, mentalita způsob života • významné osobnosti	○ <i>student zpracuje zadané úkoly a témata</i> ○ <i>rozumí tématům, která zpracovával, a je schopen je interpretovat</i> ○ <i>připraví dotazník, kvíz, tabulku nebo jinou podobnou aktivitu</i> ○ <i>zajistí odpovědi a zpracuje výsledky, ty prezentuje v rámci skupiny, celé třídy nebo školy</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova

**Oddíl E – učební osnovy
XVII.2.AB**

**DEN PAMÁTKY OBĚTÍ
HOLOCAUSTU**

XVII.2.AB – Den památky obětí holocaustu

Charakteristika dílny:

DEN PAMÁTKY OBĚTÍ HOLOCAUSTU

v nižším i vyšším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Náplň dílny vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v návaznosti na stejnojmenný významný den (27. ledna). V rámci dílny jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech a Multikulturní výchova.

Dílna pomáhá k utváření pozitivního postoje k druhým i sobě samému, prohlubuje empatii studentů, jejich smysl pro spravedlnost, toleranci a odpovědnost za jednání jedince i společnosti. Přispívá k důkladné orientaci studentů v historii i současnosti.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	PŮL DNE	X
sekunda	X	X
tercie	PŮL DNE	X
kvarta	X	X
kvinta	X	X
sexta	X	X
septima	PŮL DNE	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Půldenní dílna je zařazena do učebního plánu primy, tercie, a septimy v souvislosti s připomínkou Dne památky obětí holocaustu (v kvintě je tematika věnována pozornost v rámci dílny Světová náboženství a na kulturně historickém kurzu, v ostatních ročnících je na stejné úrovni připomínán Den památky obětí komunistického režimu). Dílna je realizována vyučujícími dějepisu, občanské výchovy a základů společenských věd v lednu, v termínu co nejbližším významnému dni, jednou za dva roky na něj v tercii nebo kvartě volně navazuje historická exkurze do Terezína.

Obsahová náplň dílny se v jednotlivých ročnících liší, její rámec je však jednotný, dle možností aktualizovaný besedou s těmi, kdo přežili holocaust, nebo využitím akcí Židovské obce v Liberci či Židovského muzea v Praze.

Studenti se na průběhu akce aktivně podílejí formou zpracování specifických výstupů popsanych v obsahu učiva. Jejich práce je hodnocena jako jedna složka předmětu dějepis.

XVII.2.AB – Den památky obětí holocaustu

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna významně rozvíjí několik klíčových kompetencí studentů, podporuje využití historické zkušenosti v současném světě a prohlubuje zájem o historii i přítomnost. Vede studenty k základním principům chování a myšlení demokratického občana, k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod i odmítání rasové nesnášenlivosti ve všech jejích podobách.

Kompetence k učení

- při seznámení s tematikou holocaustu vedeme studenty k práci s různorodými prameny písemnými, zvukovými i obrazovými, důraz klademe na správnou analýzu informací a jejich následné kritické zpracování a zobecnění, u starších ročníků na historickou komparaci a praktické využití pramenů
- získané informace a zkušenosti využíváme k dalšímu výchovnému působení a vedení studenta k pochopení nebezpečí etnického i kulturního bezpráví
- nové poznatky porovnáváme se znalostmi získanými v jiných oborech a vnímáme je v širších společenských i historických souvislostech
- společně hodnotíme týmovou práci i individuální podíl studenta na výsledku dílny, studenti se hodnotí vzájemně, posuzují i vlastní práci kriticky, ale i bez sebedoceňování

Kompetence k řešení problémů

- v průběhu dílny využíváme všech studentských zkušeností získaných při řešení problémů, zdůrazňujeme především kooperaci při řešení problémových úloh a schopnost je rozčlenit a správně zpracovat
- vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit svůj názor na sledovanou problematiku a věcně zhodnotili význam obsahu dílny pro společnost i sebe sama

Kompetence komunikativní

- vedeme studenty k tomu, aby komentovali a vysvětlovali svá stanoviska, utvářeli si tvůrčí a hodnotící postoj k přečteným, zhlédnutým i vyslechnutým informacím
- v průběhu diskuze dbáme na to, aby se studenti vzájemně poslouchali a reagovali na tvrzení ostatních
- vedeme studenty k tomu, aby své komunikativní dovednosti efektivně využívali ke spolupráci s ostatními, aby byli ochotni se domluvit, naslouchat a respektovat druhého

Kompetence sociální a personální

- sociální a personální kompetence rozvíjíme při všech činnostech v průběhu akce, protože všechny jsou založeny na vzájemné spolupráci, komunikaci a respektu
- při společných aktivitách komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce

XVII.2.AB – Den památky obětí holocaustu

Kompetence občanské

- výrazně posilujeme respekt studentů ke kulturním odlišnostem, vedeme je ke schopnosti vcítit se do situací druhých a uvědomit si vlastní specifika
- na základě získaných zkušeností odmítáme útlak a hrubé zacházení a aktivně se stavíme proti každému bezpráví

Kompetence pracovní

- dodržujeme vymezená pravidla a zodpovědně a tvořivě plníme své povinnosti a závazky, vyučující vždy v součinnosti se studenty
 - prostřednictvím poznání historie vedeme studenty k ochraně kulturních a společenských hodnot současnosti
-

XVII.2.AB – Den památky obětí holocaustu

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

P R I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Holocaust - historické kořeny a projevy holocaustu - ghetta, koncentrační a vyhlazovací tábory - Terezín a Osvětim - život Židů za války	<i>student chápe specifické postavení židovského obyvatelstva v Evropě 1. poloviny 20. století a jeho historické kořeny</i> <i>získá základní informace o nacismu, jeho názorech na židovskou otázku a teorii tzv. konečného řešení</i> <i>ví, kde a proč vznikaly koncentrační a vyhlazovací tábory, je seznámen se životem v nich</i> <i>chápe nutnost připomínky Dne památky obětí holocaustu, odsuzuje rasismus</i> <i>výtvarnou či písemnou formou vyjádří své zaujetí tématem a pochopení zřudnosti holocaustu</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova Forma: beseda, videoprojekce, samostatná práce Součástí dílny je dle možností i beseda s pamětníkem

T E R C I E		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Holocaust a židovská kultura - význam Dne památky obětí holocaustu - specifika židovských tradic a holocaust - holocaust a vznik Izraele - současná židovská kultura v Izraeli i ČR, Židovská obec v Liberci - holocaust v pohledu současnosti (vnímání židovského a křesťanského světa)	<i>student prohlubuje své poznatky o holocaustu, jeho projevech i důsledcích a dopadu na dnešní svět</i> <i>chápe specifika židovské kultury, charakterizuje je a porovná s křesťanskými tradicemi</i> <i>získá základní přehled o současné činnosti Židovské obce v Liberci a Židovského muzea v Praze</i> <i>na základě veřejného průzkumu pochopí nutnost připomínky památky obětí holocaustu</i> <i>vyhledává, třídí a hodnotí informace získané z různorodých zdrojů</i> <i>získaná fakta dokáže týmově zpracovat formou novinového článku</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova Forma práce: beseda, skupinová práce, literatura, internet, terénní výzkum

XVII.2.AB – Den památky obětí holocaustu

S E P T I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Holocaust a současnost • základní rysy holocaustu, jeho projevy a důsledky • holocaust a rasismus • odraz holocaustu v dnešním světě • význam Dne památky obětí holocaustu • holocaust v současném vnímání • holocaust a dnešní politika • holocaust v umění	○ <i>student shrnuje vlastní poznatky o holocaustu</i> ○ <i>hodnotí nepřijatelnost holocaustu a jeho dopad na soudobé i současné dění</i> ○ <i>porovnává holocaust s jinými projevy rasismu</i> ○ <i>chápe nepřijatelnost jakéhokoliv etnického či rasového bezpráví</i> ○ <i>kriticky pracuje s dokumentem</i> ○ <i>popíše a zhodnotí reakce dnešního světa na otázky holocaustu</i> ○ <i>otevřeně formuluje vlastní názory s využitím věcné argumentace</i> ○ <i>na základě interpretace uměleckého díla s tematikou holocaustu chápe jeho závažnost a nutnost stálého připomínání</i> ○ <i>dokáže skloubit racionální a emotivní vnímání negativní skutečnosti, vyjádřit své pocity slovem nebo obrazem</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova Forma práce: beseda, práce s dokumentem, problémové vyučování, samostatná slohová nebo výtvarná práce

**Oddíl E – učební osnovy
XVII.3.AB**

**DEN PAMÁTKY OBĚTÍ
KOMUNISTICKÉHO REŽIMU**

XVII.3.AB – Den památky obětí komunistického režimu

Charakteristika dílny:

DEN PAMÁTKY OBĚTÍ KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

v nižším i vyšším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Den památky obětí komunistického režimu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost v návaznosti na stejnojmenný významný den (27. června). V jejím rámci jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech a Mediální výchova.

Dílna vede studenty k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě, aby se aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci radikálních a extremistických projevů. Vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	PŮL DNE	X
tercie	X	X
kvarta	PŮL DNE	X
kvinta	X	X
sexta	PŮL DNE	X
septima	X	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Půldenní dílna je zařazena do učebního plánu sekundy, kvarty a sexty v souvislosti s připomínkou Dne památky obětí komunistického režimu (v ostatních ročnících je na stejné úrovni připomínán Den památky obětí holocaustu). Na jejím vedení se podílejí vyučující občanské výchovy a dějepisu. Je realizována v červnu. Obsahová náplň dílny se v jednotlivých ročnících liší, rámec zůstává jednotný. Obsah je doplňován besedami s pamětníky, využitím obrazových a filmových materiálů a akcí pořádaných např. organizací Člověk v tísni.

Studenti se na realizaci aktivně podílejí formou zpracování specifických výstupů popsanych v obsahu učiva. Jejich práce je hodnocena jako jedna složka předmětu dějepis.

XVII.3.AB – Den památky obětí komunistického režimu

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna rozvíjí významné klíčové kompetence, které vedou studenty k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Poskytuje studentům možnost seznámit se s problematikou totalitního režimu a zaujmout stanovisko k získaným informacím.

Kompetence k učení

- probouzíme aktivní zájem o problematiku totalitního režimu
- poskytujeme studentům možnost pracovat s písemnými, zvukovými i obrazovými materiály a tak správně analyzovat informace a kriticky je zpracovat a zobecňovat
- získané informace a zkušenosti používáme k dalšímu výchovnému působení

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor, aby mohli vysvětlit a zhodnotit svůj názor na danou problematiku
- podporujeme diskuze s obhajobou studentských rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům hledat souvislosti v nalezených a získaných datech o totalitním režimu

Kompetence komunikativní

- poskytujeme studentům prostor pro vyjádření názorů a postojů k probíranému tématu
- vedeme studenty ke spolupráci ve skupinových aktivitách
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie
- vedeme studenty ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost samostatné, párové a skupinové práce pro hlubší vhled do dané oblasti.
- učíme respektu k lidské důstojnosti
- komentujeme se studenty výsledky dílny a nacházíme možná řešení daných problémů
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitivní a negativní stránky a učili se hledat cestu k nápravě vlastních nedostatků

Kompetence občanské

- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a přiměřené reakci
- na základě získaných zkušeností se aktivně stavíme proti každému bezpráví
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů

Kompetence pracovní

- poskytujeme studentům možnost využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další profesní i občanský rozvoj

XVII.3.AB – Den památky obětí komunistického režimu

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

S E K U N D A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Den památky obětí komunistického režimu - historické souvislosti v letech 1948 – 1989 - současný pohled - demokracie vs. diktatura	- student vysvětlí a definuje základní informace o komunistickém režimu - uvědomuje si nutnost připomínky Dne památky obětí komunistického režimu - vysvětlí rozdíly mezi demokracií a diktaturou - výtvarně či písemně vyjádří svoje pochopení tématu a svůj zájem	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

K V A R T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Den památky obětí komunistického režimu - Význam Dne památky obětí komunistického režimu 17. listopad a následný vývoj - současný pohled na komunistický režim	- student vysvětlí a definuje základní informace o režimu a zhodnotí jeho myšlenky a konkrétní činy - uvědomuje si nutnost připomínky Dne památky obětí komunistického režimu - vyhledává, třídí a hodnotí získané informace - prokáže základní orientaci v otázkách současného vývoje - písemnou či výtvarnou formou vyjádří pochopení tématu	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu

S E X T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Den památky obětí komunistického režimu - historické souvislosti v letech 1948 – 1989 - politické procesy v 50. letech - Charta 77 a významné osobnosti a události disentu	- student vysvětlí a definuje základní informace o režimu a zhodnotí jeho ideologické i praktické projevy - kriticky posoudí historické období 1948 – 1989 a politické procesy v 50. letech - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí události kolem Charty 77, vyjmenuje významné osobnosti, charakterizuje a vystihne celosvětové souvislosti - písemně vyjádří svoje pochopení tématu a svůj zájem o probíranou problematiku	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu, politologie a práva

Oddíl E – učební osnovy
XVII.4.B

OBČAN

Charakteristika dílny: OBČAN ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Dílňa Občan vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. V jejím rámci jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Dílňa Občan vede studenty k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě, aby se aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje studenty s aspekty občanského života a vede je k zapojení se do občanské společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a praktických dovedností.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	X	X
kvinta	X	X
sexta	TŘI DNY	X
septima	X	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Dílňa Občan je zařazena do učebního plánu sexty. Je realizována každý rok v průběhu třetího trimestru. Na přípravě a vedení se podílejí vyučující občanské výchovy a dějepisu. Při realizaci dílny jsou vždy využity odborné učebny ve škole (společenskovědní a počítačová), návštěva Magistrátu města Liberce (podle možností) a dalších příslušných úřadů. Studenti zpracovávají ve skupinách vlastní či vyučujícím zadané úkoly, využívají metody pro zpracování odborné studie. Získané poznatky shrnou a zpracují do společně vytvořeného dokumentu. Na konci dílny skupiny prezentují svá zjištění před třídou – předloží řešení problémů ve městě. Dílna je hodnocena jako jedna složka předmětu Právo a politologie.

XVII.4.B – Občan

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna Občan vede studenty k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje studenty s aspekty občanského života, vede je k zapojení se do občanské společnosti. Dílna seznamuje studenty s problematikou komunální politiky, s otázkami řešenými na místní úrovni.

Kompetence k učení

- probouzíme aktivní zájem o tematiku, hlavně o záležitosti obce
- poskytujeme studentům možnost pracovat s písemnými, zvukovými i obrazovými materiály a tak správně analyzovat informace a kriticky je zpracovat a zobecňovat
- umožňujeme studentům hledat souvislosti v získaných materiálech
- vedeme studenty k využívání různých zdrojů informací
- podporujeme jejich tvořivost
- vedeme studenty k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému řešení problémů, které se týkají samosprávné problematiky
- podporujeme diskuze s obhajobou svých rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům posuzovat řešení problémů z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- učíme klást otázky, hledat odpovědi v diskuzi
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie
- vedeme studenty ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost skupinové práce pro hlubší vhled do oblasti
- vytváříme vhodné pracovní prostředí pro vytváření pozitivní představy samotných studentů
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitiva a nedostatky

Kompetence občanské

- prosazujeme a upevňujeme tradiční hodnoty evropské vzdělanosti
- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a vhodné reakci na ně
- seznamujeme studenty s jejich právy a povinnostmi
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů
- vedeme studenty k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou díky aktivnímu zapojení se do dílny

XVII.4.B – Občan

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

S E X T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Problémy obce a jejich praktické řešení • základní informace o obci • úřady v obci • pojmenování problémů obce • řešení konkrétního problému • prezentace řešení • obecní volby • beseda se zastupiteli (dle možností)	○ <i>student se orientuje v problematice fungování obce a obecních úřadů</i> ○ <i>pojmenuje a určí zásadní problémy obce</i> ○ <i>zjistí všechny informace týkající se vybraného problému a jeho řešení</i> ○ <i>aktivně se zapojí do diskuze</i> ○ <i>jako člen týmu prezentuje řešení problému</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova Využití znalostí učiva práva a politologie

Oddíl E – učební osnovy
XVII.5.A

DEN LIDSKÝCH PRÁV

XVII.5.A – Den lidských práv

Charakteristika dílny: DEN LIDSKÝCH PRÁV v nižším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Den lidských práv vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost v návaznosti na významný den (10. prosinec). Dílna vede studenty k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě, aby se aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje studenty s vývojem lidských práv ve společnosti na základě poznání dějinných, sociálních a kulturních aspektů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti. V rámci dílny jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	PŮL DNE	X

Organizace výuky

Půldenní dílna je zařazena do učebního plánu kvarty nižšího stupně osmiletého gymnázia v souvislosti s Mezinárodním dnem lidských práv. Na vedení se podílejí vyučující občanské výchovy a dějepisu. Dílna je realizována v prosinci, v termínu co nejbližším tomuto významnému dni. Její obsah je doplňován besedami s odborníky v dané oblasti, využitím obrazových a filmových materiálů a akcemi pořádaných organizacemi zabývajícími se otázkou lidských práv.

Studenti zpracovávají ve skupinách předem zadané úkoly, používají odbornou literaturu, audio a video materiály. Skupiny studentů kvarty vytvoří novinové články, které poté třída zkompletuje do společně vytvořených studentských novin.

Výstupy jsou podkladem pro hodnocení dílny. To je zahrnuto do hodnocení občanské výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna přispívá k rozvoji klíčových dovedností, vede studenty k tomu, aby se na základě získaných poznatků a osvojených dovedností dovedli orientovat v současném světě. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci radikálních a extremistických projevů. Vychovává studenty k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti.

XVII.5.A – Den lidských práv

Kompetence k učení

- probouzíme aktivní zájem o problematiku lidských práv
- využíváme vhodných způsobů a metod (vyhledávání informací, práce s výsledky průzkumu, provádění analýzy, komparace, syntézy)
- umožňujeme studentům hledat souvislosti mezi historickým a současným pojetím lidských práv
- vedeme studenty k orientaci v různorodých zdrojích informací

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému řešení problémů
- podporujeme diskuze s obhajobou svých rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům posuzovat řešení problémů z nejrůznějších společenských aspektů
- vedeme studenty k zodpovědnosti za průběh práce i konečný výsledek při týmové a individuální práci

Kompetence komunikativní

- umožňujeme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- učíme klást otázky, hledat odpovědi v diskuzi
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost samostatné, párové a skupinové práce pro hlubší vhled do oblasti lidských práv
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitivita a negativa
- učíme respektu k lidské důstojnosti

Kompetence občanské

- prosazujeme a upevňujeme tradiční hodnoty evropské vzdělanosti a současně podporujeme zájem o mimoevropské oblasti
- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a vhodné reakci na ně
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů
- vedeme studenty k porovnávání teoreticky získaných znalostí s praxí

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních schopností a možností z hlediska budoucí profesní orientace
- poskytujeme studentům možnost využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro další rozvoj

XVII.5.A – Den lidských práv

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

KVARTA		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Lidská práva • základní lidská práva • práva dítěte • poškozování lidských práv • diskriminace	○ <i>student prostuduje dokumenty o lidských právech</i> ○ <i>vymezí lidská práva a práva dítěte</i> ○ <i>uplatňuje lidská práva v reálných situacích, posuzuje vlastní práva a práva jiných</i> ○ <i>rozpozná, co je dobré a morální</i> ○ <i>posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</i> ○ <i>rozpozná formy diskriminace a odstraňuje je</i> ○ <i>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a rozpoznává netolerantní, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí</i> ○ <i>výtvarně a písemně vyjádří svůj postoj k dané problematice</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova Využití znalostí učiva občanské výchovy

Oddíl E – učební osnovy
XVII.6.A

ANTICKÉ MÝTY

XVII.6.A – Antické mýty

Charakteristika dílny: ANTICKÉ MÝTY v nižším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Náplň dílny vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání. Je založena na propojení literárních, historických a dramatických znalostí a dovedností studentů, využívá rovněž spolupráci s výtvarnou a hudební výchovou.

Dílina podněcuje zájem studentů o antickou mytologii, dramatickou tvorbu i beletrii, využívá jejich tvůrčí a estetické schopnosti, prohlubuje čtenářské, rétorické i badatelské dovednosti.

V rámci dílny jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech a Multikulturní výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	DVA DNY	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	X	X

Organizace výuky

Dvoudenní dílna je zařazena do učebního plánu primy, realizována je vždy ve druhém trimestru. Na její realizaci se podílejí vyučující literatury a kořenů evropské kultury.

V průběhu dílny pracují studenti ve skupinách s literárními a odbornými texty i s obrazovým materiálem, na základě teoretické průpravy pak vytvářejí vlastní scénář, který dramaticky ztvární před spolužáky. Výsledek své práce poté skupiny společně rozeberou a zhodnotí. Práce studentů je hodnocena jako jedna složka předmětu literatura.

Dílina je realizována v první fázi v kmenové učebně, využívá rovněž přístup k internetu a práci v terénu (městská knihovna), při přípravě dramatizace mají studenti možnost pracovat v ateliéru i kabinetu dramatické výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílina Antické mýty významně rozvíjí několik klíčových kompetencí studentů, prohlubuje jejich zájem o minulost a o dramatické umění. Je jedním z důležitých prostředků k jejich seberealizaci ve vznikajícím třídním kolektivu.

XVII.6.A – Antické mýty

Kompetence k učení

- prací s odbornou literaturou i beletrií učíme studenty text analyzovat, reprodukovat i generalizovat
- při dramatizaci vyhledáváme údaje potřebné pro zvládnutí obsahové i formální stránky a vedeme studenty k tomu, aby udrželi všechny složky v rovnováze
- porovnáváme mytologické atributy i historické reálie se současností a respektujeme je při tvůrčím zpracování
- vedeme studenty k autokorekci jejich vlastních chyb, při rozboru výstupů analyzujeme klady i zápory každého z nich, hledáme společné cesty k nápravě a podněcujeme studenty k tomu, aby bez ostychu definovali klady i zápory své práce
- „oživením“ a aktualizací mytologické látky motivujeme studenty pro další učení

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme úkoly, jež posilují schopnost využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku studentů
- rozvíjíme fantazii a kreativitu studentů
- podporujeme studenty v samostatném řešení daného problému
- vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit svůj názor na sledovanou problematiku a věcně zhodnotili význam projektu i své místo v něm

Kompetence komunikativní

- dbáme na jazykovou kulturu projevu a vedeme zároveň studenty k výběru adekvátních jazykových prostředků (podle komunikačního záměru)

Kompetence sociální a personální

- využíváme práce ve skupině k tomu, aby studenti byli schopni stanovit si pravidla, následně je respektovat a aby se naučili organizovat práci vlastní i aktivity celé skupiny
- výrazným podílem jedince na společném produktu posilujeme sebedůvěru studentů a rozvoj jejich samostatnosti při rozhodování i realizaci vlastního nápadu
- při společných aktivitách komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce s ohledem na to, aby se studenti učili co nejpružněji reagovat na připomínky a korigovat svou práci

Kompetence občanské

- podporujeme u studentů pozitivní vztah k uměleckým dílům slovesným i výtvarným vedeme je k ochraně kulturního dědictví

Kompetence pracovní

- podporujeme u studentů smysl pro povinnost (např. shromažďování materiálů)
 - učíme studenta rozvrhnout si práci v čase i prostoru a skloubit ji s prací ostatních členů týmu
 - vhodným vedením dílny učíme studenty kooperaci a úctě k práci druhých
-

XVII.6.A – Antické mýty

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

P R I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Literární historie a teorie • úloha bohů v životě starověkého člověka • mytologie jako výchovný, etický i vzdělávací kořen starověké civilizace • definice mýtu (báje) • báje jako inspirační zdroj umění • význam mýtu v životě dnešního člověka • seznámení se starověkou literaturou (báje, epos) • ústní lidová slovesnost • lyrika a epika • terminologie z poetiky (přirovnání, metafora, monolog a dialog) • tvorba a dramatizace vlastních textů • scénické a kostýmní zvládnutí dramatizovaného textu • komplexní literárně-dramatický rozbor „díla“	○ <i>student chápe význam antické mytologie pro společenský rozvoj starověké společnosti</i> ○ <i>na základě studia jednotlivých příběhů definuje etický přínos mytologie</i> ○ <i>na příkladu různých bohů vystihne náboženské představy člověka a jejich vliv na tehdejší společnost</i> ○ <i>vymezí základní rysy starověké literatury</i> ○ <i>postihne základní rysy lidové slovesnosti (epiky)</i> ○ <i>osvojí si základní pojmy literární teorie</i> ○ <i>prostřednictvím syntézy při práci s textem dospěje k vymezení typických rysů bájí a utvoří charakteristiku hrdinů</i> ○ <i>převede prozaický text do podoby dramatického textu</i> ○ <i>dramatizací mytologických příběhů rozvíjí svou kreativitu a vnímá báje vícesmyslově</i> ○ <i>využívá všech možností k výtvarnému a scénickému ztvárnění příběhu, improvizuje a tvoří kostýmy i scénu dle vlastní fantazie</i> ○ <i>analyzuje cizí a zprostředkovaně i vlastní postoj v příběhu i k příběhu</i> ○ <i>rozborem jednání bájných postav a vlivu mýtu na společnost získává povědomí o pojmech spolehlivost, respekt, spravedlnost</i> ○ <i>na konkrétních příkladech doloží, jak mýty ovlivňují dnešního člověka a jak se promítají do každodenního života</i>	Realizována PT Osobností a sociální výchova, Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova Využití znalostí učiva předmětů kořeny evropské kultury, literatura, dramatická výchova, výtvarná výchova, český jazyk a komunikace

Oddíl E – učební osnovy
XVII.7.A

THE BEATLES

Charakteristika dílny: THE BEATLES v nižším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Dílina vychází ze vzdělávacích oblastí Umění a kultura a Jazyk a jazyková komunikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V rámci dílny jsou realizována průřezová témata Multikulturní výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Tato dvojjazyčná dílna seznamuje studenty s fenoménem skupiny The Beatles z teoretického i hudebního hlediska. Studenti získají přehled o členech, historii, uměleckém působení skupiny a její hudební i filmové tvorbě.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	PŮL DNE	X
kvarta	X	X

Organizace výuky

Dílina je zařazena do učebního plánu tercie, realizována je během druhého trimestru v učebně hudební výchovy a využívá pomůcky dostupné v této učebně (CD přehrávač, video, hudební nástroje – kytary, piano, Orffovy nástroje, atd.) Je vedena vyučujícími hudební výchovy a anglického jazyka v češtině i angličtině.

Studenti pracují samostatně, ve dvojicích nebo skupinách.

V průběhu dílny se studenti formou různých zábavných aktivit (např. kvízy, hádanky, puzzle) seznámí se základními údaji o jednotlivých členech skupiny a některými fakty z hudebního působení skupiny.

Hodnocena je kvalita splněných úkolů, překlad písňového textu a závěrečná interpretace jedné písně.

Výsledky hodnocení této dílny jsou součástí hodnocení v předmětu hudební výchova a anglický jazyk za daný trimestr.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílina rozvíjí několik klíčových kompetencí studentů, podporuje jejich vztah k hudbě a rozšiřuje hudební přehled a znalosti. Vede studenty k využití anglického jazyka nad rámec učebnicového rozsahu. Podporuje samostatné myšlení a spolupráci při nácviku a interpretaci písní.

Kompetence k učení

- prezentujeme receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti a studenty vedeme k tomu, aby si je osvojili

XVII.7.A – The Beatles

- podporujeme studenty v práci na zadaných úkolech, které samostatně, ve dvojicích nebo skupinách řeší
- motivujeme studenty k získání vztahu k jazyku a kultuře anglicky mluvících zemí studováním textu písně
- umožňujeme studentům realizovat vlastní hudební nápady
- kultivujeme studentovo estetické vnímání
- vedeme studenty k využívání různých zdrojů informací (internet, rozhlas, televize, MC, CD, DVD,...)
- dle schopností studenty zapojujeme do soutěží v rámci aktivit prezentovaných jako součást dílny

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů
- vedeme studenty k hledání souvislostí a smyslu prací s cizojazyčnými materiály
- uskutečňujeme řízené hudební interpretace
- nabízíme prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů, estetických soudů

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním standardními i alternativními metodami výuky cizího jazyka
- vedeme studenty k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjíme jejich interpretační schopnosti
- klademe důraz na rozvoj komunikace s využitím specifických možností hudebního jazyka
- vedeme studenty k aktivnímu pěstování hudby formou skupinových aktivit nebo sólového projevu

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme studentům pracovat ve dvojicích i větších skupinách
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tím, že sami zhodnotí průběh a výsledek práce své i svých spolužáků s vymezením kladů i záporů i nastíněním cesty k jejich nápravě

Kompetence občanské

- podněcujeme a rozvíjíme potřebu studenta setkávat se s hudbou jako přirozenou součástí života
- prosazujeme a ukotvujeme tradiční hodnoty evropských kulturních tradic
- vedeme studenty k osvojení si základních pravidel lidského soužití a spolupráce

Kompetence pracovní

- poskytujeme materiály, se kterými studenti v průběhu dílny pracují, a tím získávají nové poznatky
- vedeme studenty k patřičnému zacházení s hudebními nástroji a hudebními nosiči

XVII.7.A – The Beatles

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

T E R C I E		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
The Beatles • historie skupiny • členové skupiny • anglický text písně a jeho překlad • nastudování písně • hudební doprovod	○ <i>student se dozví základní údaje o vzniku skupiny</i> ○ <i>seznámí se se členy skupiny a naučí se je rozpoznávat, orientuje se v základních faktech o jejich životě a tvorbě</i> ○ <i>naučí se původní text jedné písně a dokáže ho přeložit do českého jazyka</i> ○ <i>chápe smysl cizojazyčného textu a pomocí orientace v překladovém slovníku jej umí přesně přeložit</i> ○ <i>chápe specifika překladu uměleckého textu</i> ○ <i>při skupinové práci kooperuje a kombinuje vlastní znalosti a schopnosti s přednostmi ostatních členů týmu</i> ○ <i>vybranou píseň interpretuje a doprovází na různé hudební nástroje dle svých schopností</i> ○ <i>orientuje se v notovém záznamu, díky tomu dokáže vytvořit vlastní doplňkový hudební doprovod k písni</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova Využití učiva anglického jazyka a hudební výchovy

Oddíl E – učební osnovy
XVII.8.A

VODA

Charakteristika dílny: VODA v nižším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Voda je dílna, který vychází z obsahu učiva předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda – fyziky, chemie, biologie, zeměpisu. Důraz je kladen zejména na syntézu poznatků z jednotlivých předmětů v jeden souvislý celek. Voda je zkoumána z hlediska fyzikálních a chemických vlastností, vnitřní struktury. Je zdůrazněn její význam pro existenci života, a objasněny zákonitosti jejího koloběhu v přírodě. Dílna se podílí na realizaci průřezového tématu Environmentální výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	X	2 dny
kvarta	X	X

Organizace výuky

Voda je dvoudenní dílna. Během práce se studenti tercie neúčastní výuky podle běžného rozvrhu. Celá dílna je realizována formou skupinové práce. Rozdělení studentů do skupin je provedeno předem. Na začátku každého dne je vyučujícími provedena teoretická příprava a studentům jsou uděleny organizační a bezpečnostní pokyny a jsou přiděleny úkoly jednotlivým skupinám. V průběhu dopoledne studenti pracují v rámci skupin na přidělených úkolech. Řešení podle potřeby a okolností probíhá ve vyhrazených odborných učebnách, případně i mimo budovu školy. Odpoledne probíhá společná prezentace výsledků a hodnocení. Toto hodnocení je součástí klasifikace jednotlivých předmětů (fyziky, chemie, biologie, zeměpisu).

Výchovné a vzdělávací strategie

Studenti mají během řešení získat a upevnit si základní přehled o vodě jako chemické látce, podmínce existence života, základní průmyslové surovině i fenoménu, jehož kvalita a dostupnost úzce souvisí s kvalitou života jednotlivce i celé společnosti.

Kompetence k učení

- nabízíme studentům při řešení aktivizační metody
- využíváme motivační i informační úlohu experimentu
- vyžadujeme od studentů vyhledávání informací v dostupné literatuře a na internetu

XVII.8.A – Voda

- vedeme studenty k vyslovování hypotéz na základě pozorování a k navrhování způsobů jejich ověřování
- požadujeme od studentů vlastní iniciativu při hledání nejlepší strategie řešení úkolu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme studenty ke schopnosti formulovat problém a alternativní možnosti jeho řešení
- vyžadujeme od studentů analýzu výhod a nevýhod alternativních postupů a řešení problému
- vedeme studenty ke kritickému přejímání informací z různých zdrojů
- předkládáme studentům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících s chemickou aplikací do roviny praxe

Kompetence komunikativní

- důsledně vyžadujeme používání odborné terminologie, vedeme studenty k jejímu pochopení
- zadáváme skupinám studentů takové úkoly, jejichž řešení je možné pouze za předpokladu úzké kooperace jednotlivých členů skupiny
- vedeme studenty k logické formulaci jejich názorů a zároveň schopnosti naslouchat názorům ostatních
- vedeme studenty k pochopení difference různých rovin textů (např. populárních, mediálních, reklamních, odborných) a schopnosti jejich kritického přejímání

Kompetence sociální a personální

- důsledně vedeme studenty k dodržování nastavených pravidel práce ve skupině
- využíváme práce ve skupinách
- posilujeme vědomí spoluodpovědnosti jedince za výsledek práce celé skupiny
- oceňujeme dílčí úspěchy studenta

Kompetence občanské

- vedeme studenty k pochopení vazeb mezi rovinou technické a přírodovědné praxe a širšími společensko-politickými a hospodářskými souvislostmi
- vedeme studenty k dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- využíváme experiment a klademe důraz i na jeho technické provedení
- vyžadujeme od studentů ukončení každé aktivity plánovaným výstupem
- vedeme studenty k pochopení významu vzdělání pro kvalifikaci práce v technologiích vodního hospodářství

XVII.8.A – Voda

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

T E R C I E		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Struktura a vlastnosti vody • molekula vody • reaktivita vody	○ <i>student napíše sumární vzorec vody</i> ○ <i>nakreslí geometrický model molekuly vody</i> ○ <i>na základě experimentu intuitivně odvodí podstatu polaritu molekuly vody</i>	realizováno PT Environmentální výchova
Voda jako směs • typy vod • tvrdost vody • znečištění vody • zásady ochrany vod před znečištěním	○ <i>student rozlišuje mezi vodou slanou a sladkou, povrchovou a podzemní</i> ○ <i>používá pojem tvrdost vody ve správných souvislostech</i> ○ <i>určí původ tvrdosti vody</i> ○ <i>zhodnotí význam tvrdosti vody pro její použití v domácnosti i v průmyslu</i>	realizováno PT Environmentální výchova
Vodní technologie • úprava pitné vody • čištění odpadních vod	○ <i>student dokáže vysvětlit a popsat technologii úpravy povrchové vody na vodu pitnou</i> ○ <i>je si vědom nutnosti hospodárního nakládání s vodními zdroji</i> ○ <i>dokáže identifikovat vodní zdroje pro oblast, kde žije</i> ○ <i>chápe principy čištění odpadních vod</i> ○ <i>dokáže rozlišit nebezpečnost vybraných odpadů pro kontaminaci povrchových, resp. spodních vod</i> ○ <i>zhodnotí hlavní zdroje znečištění vod ve svém okolí</i>	realizováno PT Environmentální výchova
Mechanika kapalin • Pascalův zákon • hydraulická zařízení • tlaková síla • Archimédův zákon • chování těles ve vodě	○ <i>student zná zákony mechaniky tekutin a dokáže je na konkrétních příkladech aplikovat</i> ○ <i>užívá fyzikální veličiny ve správných souvislostech</i> ○ <i>rozpozná a popíše konkrétní hydraulické zařízení a zná jeho využití</i> ○ <i>demonstruje Archimédův zákon</i>	
Kapaliny a změny skupenství • povrchové napětí • kapilární elevace • tání a tuhnutí • kondenzace, vypařování, var	○ <i>student charakterizuje povrchovou vrstvu vody a aplikuje poznatky na příklady z praxe</i> ○ <i>rozpozná a definuje kapilární jevy</i> ○ <i>charakterizuje změny skupenství a vysvětlí souvislost se změnou fyzikálních veličin látky</i> ○ <i>aplikuje tyto poznatky na příkladech z praxe</i>	

XVII.8.A – Voda

Život ve vodě • vlastnosti organismů • význam vody pro život • voda v buňce • vodní mikroorganismy (prvoci, řasy) • vodní organismy (rostliny, živočichové)	○ <i>student určí vlastnosti vody ve vztahu k organismům</i> ○ <i>rozpozná a chápe ve správných souvislostech význam vody pro život</i> ○ <i>zhotoví mikroskopický preparát</i> ○ <i>podle atlasu či klíče určí pozorované organismy</i>	realizováno PT Environmentální výchova
Světový oceán • koloběh vody • mořské proudy • hospodářské využití moře	○ <i>student vyhledá potřebné údaje na mapě</i> ○ <i>určí oblasti těžby surovin v moři</i>	realizováno PT Environmentální výchova
Voda na pevnině • funkce a využití přehrad • přehrady v ČR	○ <i>student rozliší funkce přehrad a chápe jejich význam ve správných souvislostech</i> ○ <i>orientuje se s pomocí mapy, ukáže významné přehrady v ČR</i> ○ <i>zná význam vodních nádrží libereckého kraje</i>	realizováno PT Environmentální výchova

Oddíl E – učební osnovy
XVII.9.A

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika dílny: FINANČNÍ GRAMOTNOST v nižším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Náplň dílny vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Matematika a její aplikace Rámcového vzdělávacího programu pro základní školy. V rámci dílny jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Dílna připravuje studenta na budoucí praktický život se zaměřením na správu vlastního majetku, správné nakládání s financemi, zabezpečení sebe i své rodiny.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	X	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	2 DNY	X

Organizace výuky

Dvoudenní dílna je zařazena do učebního plánu kvarty, realizována je ve druhém trimestru. Dílnu vede vyučující matematiky a probíhá v učebně s počítačem a projektořem.

Dílně předchází seznámení studentů se základními pojmy finanční gramotnosti při hodinách matematiky v rámci stejnojmenného tématu. Hlavní náplní dílny je hra s názvem Finanční svoboda, která proběhne podle čtyř předem daných scénářů a během níž si studenti osvojí zábavnou formou pravidla správného hospodaření s finančními prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna rozvíjí mnohé klíčové kompetence studentů, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti zejména v oblasti financí, pojištění a zabezpečení budoucnosti.

Podporuje samostatné myšlení, zodpovědné jednání, plánování, kritický přístup k informacím, zejména k reklamě, vytváření vlastního úsudku, rozhodování na základě získaných informací a zkušeností. Student využívá matematický aparát k volbě vhodných postupů.

Kompetence k učení

- učíme studenta porovnávat jednotlivé finanční a pojistné produkty a vyhodnocovat jejich výhodnost a spolehlivost

XVII.9.A – Finanční gramotnost

- v průběhu hry vytváříme správné návyky při spravování financí, upevňujeme získané znalosti
- procvičujeme matematické dovednosti při vyhodnocování vhodného postupu a finanční úspěšnosti

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme různé varianty postupu a učíme studenty zvážit rizika a nejvhodněji se rozhodnout
- během hry vytváříme nečekané situace a vedeme tím studenty ke konání okamžitých, ale zodpovědných rozhodnutí
- na základě zkušeností z předchozích her se studenti učí řešit situace efektivněji, výhodněji
- podporujeme vlastní posouzení reklamních akcí, kritické zhodnocení a utváření vlastního názoru

Kompetence komunikativní

- vedeme studenty k tomu, aby si osvojili správné pojmy a obraty týkající se finančních produktů, pojištění apod. a používali je v odpovídajících slovních spojeních
- v průběhu hry podporujeme vzájemnou komunikaci studenta se spoluhráčem, argumentaci, obhajobu zvoleného postupu

Kompetence sociální a personální

- prací ve dvojicích učíme studenty spolupráci, rozvíjíme jejich schopnost obhájení vlastního názoru, vzájemné domluvy, kompromisu
- vedeme studenty k ohleduplnosti a úctě k druhým i sobě samému
- posilujeme studentovu sebedůvěru, víru ve vlastní schopnosti, ale také odpovědnost za své jednání

Kompetence občanské

- vedeme studenty k osvojení si základních pravidel lidského soužití a spolupráce
- formujeme zodpovědný vztah studenta k vlastnímu majetku i k majetku druhých

Kompetence pracovní

- v souvislosti s finančním zabezpečením vedeme studenty k zodpovědné volbě budoucího povolání

XVII.9.A – Finanční gramotnost

Rozpracování vzdělávacího obsahu projektu

K V A R T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Finanční produkty • Akcie, akciové fondy, dluhopisy, fondy peněžního trhu • stavební spoření • penzijní spoření Pojištění • pojištění nemovitostí • rizikové životní pojištění, pojištění trvalých následků úrazu • kapitálové životní pojištění Hypotéka, spotřebitelský úvěr	○ <i>student zná jednotlivé pojmy, umí vysvětlit jejich účel a využití</i> ○ <i>umí posoudit míru rizika při investování do akciových fondů, dluhopisů a fondů finančního trhu</i> ○ <i>uvědomuje si důležitost jednotlivých typů pojištění, umí zhodnotit jejich význam</i> ○ <i>zná rozdíly mezi hypotékou a spotřebitelským úvěrem, posoudí jejich výhodnost z dlouhodobého hlediska</i> ○ <i>využívá matematický aparát k určení výhodnosti investic, volbě vhodných kroků a k vyhodnocení své finanční úspěšnosti</i> ○ <i>orientuje se v časové posloupnosti důležitých kroků k zajištění své finanční nezávislosti</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova Využití znalostí a dovedností z hodin matematiky.

Oddíl E – učební osnovy
XVII.10.B

SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika dílny: SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Náplň dílny vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Umění a kultura Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. V rámci dílny jsou realizována průřezová témata RVP Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Dílna přispívá k prohloubení učiva dějepisu, výtvarné výchovy, literatury, společenských věd a zeměpisu, rozšiřuje společenské, historické a kulturní vědomí studentů, učí je být vnímavými ke kulturním odlišnostem, chápat náboženská a kulturní specifika a tolerovat je.

Dílna vybavuje studenty znalostmi a dovednostmi potřebnými pro pochopení kulturní variability světa, podporuje schopnost studentů pochopit úzkou historickou provázanost světových náboženství i kořeny jejich střetů.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	TŘI DNY	X
sexta	X	X
septima	X	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Dílna je zařazena do učebního plánu kvinty jako třídní, realizována je v jarním období druhého trimestru. Na jejím vedení se podílejí vyučující dějepisu, společenských věd a výtvarné výchovy.

K realizaci jsou využity odborné učebny (společenskovědní, počítačová, příp. ateliér), návštěva Krajské vědecké knihovny, Severočeského muzea, křesťanských církevních institucí, Židovské obce v Liberci, buddhistického centra, islámské modlitebny atp.

Studenti řeší problémové úlohy a zpracovávají ve skupinách předem zadané tematické úkoly vycházející z práce s odbornou literaturou, primárními prameny a internetem a současně z průzkumu prováděného ve jmenovaných místech a na veřejnosti. Společně pak celá třída zhodnotí a tvůrčím způsobem obohatí výsledky své badatelské práce a sumarizuje je do společně vytvořené prezentace a shrnujícího textu (v elektronické podobě).

Hodnocení dílny tvoří jednu ze složek hodnocení dějepisu.

XVII.10.B – Světová náboženství

Výchovné a vzdělávací strategie

Dílna rozvíjí řadu klíčových kompetencí studentů, rozšiřuje jejich vědomosti a dovednosti, vede k porozumění světu, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, prohlubuje smysl pro spolupráci. Posiluje aktivní postoj ke společenským a politickým pravidlům, k pochopení jejich historických kořenů, zdůrazňuje nutnost globálního pohledu na víru člověka a její vliv na společnost, umožňuje pochopit náboženská a kulturní specifika a tím zprostředkovává vlastní kulturní zakotvení studenta a prohlubuje vstřícnost k vnímání odlišného. Podporuje komunikativní a prezentační schopnosti, kritický přístup k informacím a schopnost jejich správné interpretace.

Kompetence k učení

- při plnění pracovních úkolů vyhledáváme společně se studenty správné odpovědi v primárních i sekundárních pramenech, pracujeme s výsledky průzkumu, provádíme analýzu, komparaci i syntézu získaných informací
- vedeme studenty k tomu, aby si správně zorganizovali postup práce a časově jej rozvrhli
- při zpracovávání informací dbáme na aktivní užívání odborné terminologie ze strany studentů
- získané poznatky porovnáváme se znalostmi získanými v jiných oborech i s poznatky, které již studenti v tématu mají
- učíme studenty porovnávat a hodnotit všechny teologické, kulturní i historické poznatky
- o společně provedené práci vedeme diskuzi s konkrétními argumenty a závěry

Kompetence k řešení problémů

- při skupinové práci operativně řešíme se studenty problémy vyvolané různorodostí a objektivitou zdrojů i interpretací faktů, cestu řešení promýšlíme a plánujeme v koordinaci s prací ostatních skupin a s využitím jejich zkušeností
- při řešení problémových úloh využíváme různorodých konzultací a efektivních postupů s využitím starších zkušeností studentů
- při společných i individuálních činnostech vedeme studenty k tomu, aby uměli vysvětlit a zhodnotit každý svůj názor, aby o něm uměli diskutovat a byli schopni při polemice věcně a správně argumentovat

Kompetence komunikativní

- v průběhu dílny vedeme studenty k tomu, aby komentovali a vysvětlovali svá stanoviska, na kladené otázky odpovídali souvisle, své myšlenky logicky řadili, hovořili jasně, srozumitelně, přiměřeně sebevědomě
- v průběhu diskuze dbáme na to, aby se studenti vzájemně poslouchali a reagovali na tvrzení ostatních

Kompetence sociální a personální

- prací ve skupině učíme studenty spolupráci, rozvíjíme jejich schopnost rozdělit si úkoly a efektivně si činnost zorganizovat, stanovit její dílčí cíle

XVII.10.B – Světová náboženství

- složení pracovních týmů volíme tak, aby se zde utvářela příjemná pracovní atmosféra, vedeme studenty k ohleduplnosti a úctě k druhým i sobě samému
- využíváme týmovou práci k prohloubení a zkvalitnění vztahů mezi studenty
- společnou práci přispíváme k otevřenějšímu přístupu studenta, který se nebojí požádat o pomoc a zároveň je sám ochoten nezištně pomoc poskytnout
- komentujeme přípravu výsledného produktu a diskutujeme se studenty o průběhu a výsledcích práce
- vedeme studenty k tomu, aby kriticky a komplexně hodnotili svou vlastní práci i výkony spolužáků

Kompetence občanské

- při zpracování tématu se studenti seznámí s řadou nových pohledů na svět, víru a církev, proto je učíme na základě toho si uvědomit, jak důležitý a nezbytný je respekt k druhému, snaha o pochopení jeho odlišností i uvědomění si vlastních specifík
- pochopením historických, společenských a kulturních jevů, jejich příčin i důsledků rozvíjíme u studentů toleranci a pochopení odlišností, odmítavý postoj k násilí a útlaču i jejich ochotu se proti těmto jevům veřejně postavit a odsoudit je, podporujeme utváření pozitivního hodnotového systému

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

K V I N T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Světová náboženství • starozákonní kořeny nejrozšířenějších náboženství světa • křesťanství, jeho historické kořeny, rozšiřování a rozštěpení • islám, jeho základní rysy, projevy a historie • judaismus a jeho vývoj, základní rysy, zvyky a tradice • buddhismus, hinduismus • další velká světová náboženství • sekty a kulty • úloha velkých náboženství v dějinách a současnosti • víra a umění • současná funkce náboženství • církve v Liberci, minulost a současnost	○ <i>student se orientuje v historii nejrozšířenějších světových náboženství, vybere události a jevy důležité pro současnost jednotlivých církví</i> ○ <i>odliší specifika jednotlivých církví s ohledem na liturgii, tradice, teologické zásady i sepětí s politikou a kulturou</i> ○ <i>posoudí vliv světových náboženství na současnou celosvětovou politickou, společenskou, ekonomickou i kulturní situaci</i> ○ <i>zhodnotí význam víry pro současného člověka</i> ○ <i>kriticky pracuje s primárním i sekundárním dokumentem, umí z něj vybrat klíčové údaje a uvést je do vzájemných souvislostí</i> ○ <i>sestaví dotazník, anketu, vybere vhodné respondenty a zjištěná fakta objektivně zpracuje</i> ○ <i>inspiruje se uměleckým ztvárněním náboženského motivu k vlastní výtvarné práci</i> ○ <i>při tvorbě společné tiskoviny se učí kooperaci, sumarizaci, syntéze i odborně správné stylizaci</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova Využití znalostí učiva předmětu kořeny evropské kultury

XVII.10.B – Světová náboženství

Oddíl E – učební osnovy
XVII.11.B

DNA

Charakteristika dílny: DNA ve vyšším stupni osmiletého studia

Obsah dílny

Dílňa DNA je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na učivo biologie v oktávě v části věnované genetice, částečně realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Toto učivo aktivně a tvůrčím způsobem rozvíjí na základě praktických úkolů. Studenti využijí dosavadních znalostí z obecné biologie, základů genetiky a příslušných partií chemie včetně v předchozích letech získaných dovedností při praktických laboratorních pracích. Studenti dle pracovního postupu izolují z epitelálních buněk bukové sliznice vlastní DNA. Před zahájením úkolu budou studenti seznámeni s historií objevu DNA, její stavbou, funkcemi, významem a současným stavem poznání. Rozebrány budou také možné etické a medicínské důsledky aplikací výzkumu DNA.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	X	X
sexta	X	X
septima	X	X
oktáva	1 DEN	X

Organizace výuky

Dílňa se uskuteční v oktávě během druhého trimestru, v té době už mají studenti všechny základní potřebné znalosti a ovládají nutné dovednosti k úspěšnému zvládnutí úkolu. Potřebná doba je jeden vyučovací den. Dílňa bude probíhat v učebně Laboratoř s potřebným vybavením. V první části proběhne obecné seznámení s DNA a úkolem, ve druhé vlastní izolace, další část bude věnována pozitivním i negativním důsledkům výzkumu DNA a jeho aplikacím. V dílně tak budou zohledněna hlediska nejen biologická a chemická, ale i eticko-sociální.

Výchovné a vzdělávací strategie

Studenti získají po absolvování dílny nejen praktické dovednosti v základních laboratorních postupech při izolaci DNA, ale také si rozšíří své teoretické znalosti. Výchovným cílem je uvědomění si možných dopadů biochemického a medicínského výzkumu na populaci.

XVII.11.B – DNA

Kompetence k učení

- umožňujeme studentům vyzkoušet různé metody při práci i studiu
- vyhledáváme informace z různých zdrojů, třídíme je a propojujeme
- důsledně používáme přesnou terminologii
- vedeme studenty nejen k vyhledávání informací, ale i k jejich aplikaci

Kompetence k řešení problémů

- vedeme studenty k aktivnímu hledání řešení problémů v oblasti genetiky
- využíváme příkladů problémových situací z praktického života
- při řešení problémů vedeme studenty k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

- důsledně trváme na používání přesné terminologie
- při řešení problému využíváme komunikaci mezi studenty ve třídě
- vedeme studenty ke sdělování logicky a odborně správně formulovaných závěrů

Kompetence sociální a personální

- využíváme práce ve skupinách při vyhledávání informací
- vedeme studenty k dodržování pravidel práce v učebně

Kompetence občanské

- vedeme studenty k pochopení vztahu člověka k přírodě a jeho místu v ní
 - vedeme studenty k zaujímání postojů ve vztahu k výzkumu biochemickému a medicínskému
 - vedeme studenty k vnímání etického rozměru vědeckého poznání
-

XVII.11.B – DNA

Rozpracování vzdělávacího obsahu dílny

O K T Á V A		
	Očekávané výstupy	Poznámky
Dílna DNA	○ <i>student zná historii objevu DNA a souvislosti, které k tomu vedly</i> ○ <i>zná význam DNA pro život na Zemi</i> ○ <i>vysvětlí složení a stavbu DNA</i> ○ <i>ovládá pracovní postup při izolaci DNA</i> ○ <i>zdůvodní použití příslušných chemikálií a potřeb</i> ○ <i>chápe podstatu postupu izolace DNA</i> ○ <i>vysvětlí a zdůvodní možné pozitivní i negativní důsledky výzkumu DNA</i> ○ <i>odnese si vzorek své vlastní DNA</i>	Studenti zpracovávají dílnu s využitím dosavadních znalostí a dovedností. Je nutné dodržovat všechny zásady bezpečné práce v laboratoři.